

obširna naloga arheologa, čeprav je to raziskovanje povezano z arheologijo samo po metodi dela.

Železniki

Že v uvodu smo poudarili pomen Loškega muzeja in pomen podružnic ter razširjanja muzeja izven osrednje muzejske hiše. Z ustanovitvijo podružnice v Železnikih in hkrati z ustanovitvijo pododbora Muzejskega društva je muzej prevzel določene naloge in obveznosti, ki bi jih lahko strnili v nekaj skopih besedah: čimprej osposobiti železarsko zbirko v Železnikih do take mere, da bo možen njen ogled. S to nalogo so povezani tudi stroški, ki so preseglji v načrtu predvidene, kar smo krili iz sredstev, ki so bila namenjena drugim dejavnostim, a niso bila v celoti izkoriščena. Predvsem smo krili stroške za Železnike iz sredstev za razstave, ki jih nismo prirejali (razen priprav za nekatere večje), ker galerija še ni dograjena.

Dvorane

Glavna naloga v letu 1964 je bila, pridobiti sredstva za dokončno adaptacijo obeh dvoran: galerije in dvorane za zbirko NOB. V ta namen smo črpali iz lastnega investicijskega sklada 5 milijonov dinarjev, republiški sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti pa je prispeval 10 milijonov. Ta sredstva smo vročili Komunalni banki in na podlagi garancije Občinske skupščine Škofja Loka dobili še 10 milijonov kredita. Sredstva so torej zbrana in je bilo pripravljeno vse za nadaljevanje gradnje dvoran, ki naj bi bile gotove v letu 1965. Predvsem galerija naj bi bila mesto, kjer bi poleg razstav lahko prirejali tudi muzejske večere, imeli razna predavanja, manjše komorne koncerte, tako da bi muzej postal prav z galerijo središče kulturnega življenja v Škofji Loki. Kako nam bo to uspelo, bo pokazalo prihodnje poslovno leto.

Andrej Pavlovec

MUZEJSKI IZLET

Letošnji izlet je Muzejsko društvo opravilo že 16. maja. Za cilj si je izbralo Slovensko primorje in ogled dveh muzejev. Izlet je organiziral odbornik Lovro Planina, udeležencev je bilo 58. Med vožnjo s Trausturistovim avtobusom smo s pomočjo mikrofona obravnavali pokrajino, po kateri smo se peljali. Barje smo spoznali kot davno ugreznino, ki so jo zalile vode in jo zatrpale z veliko množino nanosov, iz katerih še sedaj gledajo nekdanji otoki. Omenili smo stoletna prizadevanja za izboljšanje vodnega stanja in gospodarsko izkoriščanje. Po razlagi o nekdanjem in sedanjem pomenu Vrhnike smo slišali o naravnih značilnostih Krasa, o njegovih pogojih za gospodarstvo, o posebnostih Logaške kotline, suhe doline pri Kaleah, Planinskega polja in Pivke ter kulturnih in turističnih zanimivostih krajev. V Divači je bil kratek postanek za zajtrk. Na nadaljnji vožnji smo videli Brkine, Podgrajsko podolje, Podgorski kras in Šavrinska brda. Vrstili so se lepi pogledi na Miljski zaliv, na odlomljeno pečevje nad Črnim kalom, dolini Osapske reke in Rižane, na vse bolj pogoste zastopnice sredozemske flore, na obdelano Bonifiko okoli Srmina in nasip za novo luko, na gmoto Koprca, letoviške naprave Žusterne, ribiško Izolo in turistične novosti Simonovega zaliva in Belvedera.

Najprej smo obiskali Strunjan, kjer so majhne soline, rekreacijski center za invalide in cerkva z umetninami. Čez Beli križ in skozi Portorož smo dospeli v Piran. Muzej nam je razkazal ravnatelj dr. Pahor. Med razstavnim gradivom so posebno poudarjeni pomorstvo, ribištvo, sredozemska meščanska kultura in umetnostna vloga Pirana. Zanimivo je, da je nekaj predmetov zbranih tudi v Škofji Loki. Na Seči smo si ogledali na prostem stojede izdelke Forma viva. V Kopru nas je sprejel in vodil zastopnik bolnega ravnatelja muzeja. Že sama palača Tacco vzbuja pozornost obiskovalcev, občudo-

vanja vredni pa sta bogata Galerija slik in popolna plemiška kuhinja iz prejšnjih časov. V Piranu in Kopru smo govorili tudi o razvoju in današnji vlogi naših primorskih mest.

Po kratkem odmoru na Belvederu smo obiskali slovito Hrastovlje. Mala cerkvena stoji sredi visokega taborskega obzidja, da se od zunaj vidi samo zvonik. Notranjost cerkve je od tal do stropa pokrita s slikami, ki jih je leta 1490 naslikal Janez iz Kastva. Presenetljiva je ureditev ogleda. Ko smo posedli po klopeh, je varuh cerkve vključil magnetofon, da smo poslušali strokovno umetnostno-zgodovinsko razlago slik, ki prikazujejo svetopisemske prizore od stvarjenja sveta in človeka do Kristusove smrti in značilna dela v vseh mesecih leta, vodnik pa je z reflektorjem osvetljeval slike, o katerih je magnetofon govoril. Tudi pokrajina je zelo zanimiva. Nad dolino Rižane, ki je zgrajena iz rodovitnih flišnih plasti, se vzpenja apnen-

časti Breg, rob Podgorskega krasa, meja dveh zelo različnih ozemelj. Po Bregu se vrstijo vasi, na vrhu stoje ostanki utrdb, ki so v starih časih nadzorovale prehod iz notranjosti v primorje. Najznamenitejšo med njimi, obnovljeni Socerb, smo si tudi ogledali. Pod nami je v popoldanskem soncu ležal slovenski del tržaškega zaledja z vasi Dolina, Boljunec, Riečanje in Bazovica, znan po narodnostnih bojih proti fašizmu.

Na povratku smo se na račun avtomobilskega planinstva povzpeli še na Slavnik, ki je po višini vrstnik našega Lubnika, po razgledu na morje in po obsežnih tratah s svojevrstno floro pa zelo različen od njega. Ker smo v mraku pogledali še mali in veliki naravni most v Rakovem Škocjanu, je bila mera različnih vtisov do vrha polna in smo se zadovoljni z bogato preživelim dnevom vrnili v svojo Loko.

Francè Planina

OBVESTILO

Izdajatelj in uredništvo Loških razgledov obveščata člane Muzejskega društva in stalne naročnike, da je moral letošnji zbornik zaradi težav materialne narave iziti v dokaj skrčenem obsegu 8% tiskovne pole namesto običajnih 15 ali več tiskovnih pol). V alternativni, ali naj Loški razgledi prenehajo izhajati, ali naj izidejo v okviru finančnih možnosti, se je upravni odbor Muzejskega društva, zavedajoč se pomena svoje letne publikacije, odločil za drugo možnost, da bi, četudi v skromnejši obliki, redno nadaljeval svojo tradicionalno kulturno akcijo. V takšnem položaju se uredništvo opravičuje vsem sodelavcem, katerih prispevki niso mogli biti letos sprejeti za objavo in se jim priporoča za prihodnje.

Cena posamezni številki Loških razgledov je 1000 din, za člane Muzejskega društva in za redne naročnike 700 din. Letna članarina Muzejskega društva je 120 din. Vplačljivo na tekoči račun Muzejskega društva o Skofji Loki št. 5151-608-160.